

Andrzej Gindrych, Martyna Milewska

Ciechanów. Stanowisko I (Rynek)

Informator Archeologiczny : badania 13, 207-208

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wiska /neolit/. Ponadto wydobyto 492 fragmenty kości zwierząt dzikich i domowych /z przewagą tych pierwszych/, wśród których wyróżniono gorną czaszkę kota.

Wobec powyższych danych można stwierdzić, że na terenie tzw. "grodziska" istniała obronna budowla mieszkalna z zabudowaniami gospodarczymi /kuźnia? /.

Wstępna analiza materiałów - przede wszystkim ceramiki - oraz źródła pisane dotyczące Borówka pozwalają datować obiekt na 4 ćw. XIV - 1 poł.XVI w.

Badania będą kontynuowane.

CHEŁM-BIEŁAWIN
Stanowisko 1

patrz
wczesne średniowiecze

CIECHANOWIEC
woj. łomżyńskie
Stanowisko "Zamczysko"

patrz
okres nowożytny

CIECHANÓW
Stanowisko I /Rynek/

Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Ciechanowie

Badania prowadził mgr Andrzej Gindrych przy współpracy mgr Martynty Milewskiej. Finansował WKZ w Ciechanowie. Czwarty sezon badań. Średniowieczna kamienica mieszczańska /od końca XV do połowy XVII w./

Kontynuowano badania średniowiecznej działki miejskiej przy zachodniej pierzei rynku, poszerzając istniejący wykop w kierunku północnym i wschodnim. W ich wyniku odsłonięto ceglana północną ścianę eksplorowanej piwnicy zachowaną do wysokości około 2 metrów. Natrafiono także na frontową /wschodnią/ ścianę badanej kamienicy, z okienkiem oraz zejściem od strony rynku. Wstępne badania architektoniczne pozwalają wnosić, iż ściana ta nie pochodzi z pierwotnego założenia lecz została wtórnie wstawiona w istniejące fundamenty budynku. Analiza stratygraficzna warstw kulturowych zalegających od strony rynku i ich zawartości pozwala przyjąć, iż przebudowa ta nastąpiła na schyłku XV lub na początku XVI w. Tym samym odsłonięta ściana frontowa kamienicy wyznacza linię zabudowy zachodniej pierzei rynku od końca późnego średniowiecza po co najmniej 2 połowę XVII w. Bowiem dopiero zniszczenia drugiej wojny szwedzkiej kładą kres istnieniu tego budynku. Świadectwo temu daje wartość kulturowa warstw zasypiskowych piwnicy a w szczególności liczne monety Jana Kazimierza.

Tegoroczne prace pozwoliły na określenie pełnych wymiarów kamienicy w partii przyziemia. Rzut jej zbliżony był do kwadratu o bokach około 11 m. Wymiary partii podpiwniczonej wynosiły około 11 na 8 m.

Eksploracja warstw zasypiskowych piwnicy dostarczyła licznych fragmentów naczyń glinianych, szklanych, kafli, przedmiotów metalowych, kości zwierzęcych oraz kilku monet z XVII w. Wycinkowo eksplorowane nawarstwienia od strony rynku przyniosły zaś wyłącznie znaleziska naczyń glinianych, z których najstarsze datować można na koniec XV w.

CHŁAPOWO, gm. Dominowo
woj. poznańskie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadziła mgr Eliza Naumowicz-Smit-
gielska. Finansowało Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu. Drugi sezon badań. Gródek stożko-
waty, od XIV do XVII w.

Kontynuowano eksplorację warstw kulturowych w wykopie założonym w 1977 r. w centrum stożka. Założono nowe wykopy /75 m²/ przecinające wał gródka. We wszystkich wykopach osiągnięto całec.

Gródek został wzniesiony na podmokłym, torfiastym cyplu na krawędzi doliny Moskawy /dziś odległość od nurtu rzeki wynosi 160 m/. W celu izolowania od wilgotnego podłoża nawieziono warstwę gliny przemieszanej z tłem, grubości 1,10 m. Część gliny pochodzi najpewniej z wybranej fosy. Również z gliny i tłów został zbudowany wał, którego szerokość u podstawy wynosi 8 m, a zachowana wysokość 3,5 m.

Wnętrze gródka nie przekraczało 100 m² powierzchni. Tutaj bezpośrednio na nawlezionej glinie posadowiono drewnianą budowlę zrębową o wymiarach 4,70 x 6,70 m orientowaną narożnikami w kierunkach stron światła. Dwie ściany narożnikowe spoczywały na kamiennej podwalinie; kamienie nie były łączone zaprawą. Budynek posiadał drewnianą podłogę, wykonaną z półokrągłaków. Wewnątrz, w pobliżu narożnika północnego znajdowało się gliniane palenisko. Budynek postawiony w XIV wieku został rozebrany w końcu XV lub na początku XVI wieku. Po zniwelowaniu terenu i nawlezeniu 40-50-centymetrowej warstwy gliny wzniesiono tu kolejny, zrębowy drewniany budynek mieszkalny o wymiarach 5,5 x 6,5 m, orientowany narożami od stron światła. Znajdowały się w nim piece kafłowe; odkryto liczne, potłuczone kafle, bez szkliwa oraz szkliwione. Budynek uległ zniszczeniu w XVII wieku zapewne podczas wojen szwedzkich, po czym gródek został opuszczony.

Z zabytków ruchomych odkryto wiele silnie skorodowanych przedmiotów żelaznych. Są wśród nich m.in. podkowy, gwoździe, zawiasy, skobele, rozmaite okucia, trzewik pochwy noża, sprzączki, noże, haczyki na ryby. Odkryto ponadto orzech kuszy, płytkę ozdobną oraz strunociąg liry korbowej wykonane z poroża.

Materiał zabytkowy i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu.

Badania zostały zakończone.